7/3177

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdür Yardımcılığı

1 Ekim 2004

Sayı : 026.21/2004/SPGY/343489
Konu : Yazılı Soru Önergesi

SÜRELİ - ÇOK İVEDİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 21.07.2004 tarih ve A.01.0. GNS.0.10.00.02-6502 sayılı yazıları.

İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kemal Kumkumoğlu'nun 7/3177 Esas No'lu yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Abdullah GÜL
Dışişleri Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

EK: Soru önergesi yanıtı

7/3177

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ KUMKUMOĞLU'NUN YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORULAR

1- Lübnan'a yaptığınız resmi ziyarette, Lübnan Dışişleri Bakanı Jean Obeid'le birlikte Büyük Ortadoğu Projesi ve bu proje çerçevesinde bölge ülkelerinde yapılacak reformlar konusunda ortak değerlendirmeler ve çalışmalar yaptığınız basında yer almıştır.

Egemenliği millet adına kullanan Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne BOP'la ilgili herhangi bir bilgi vermeden, Milletvekillerimizi ve Ulusumuzu bilgilendirmeden Devleti bağlayıcı görüşme ve açıklamaları hangi Anayasal yetki ile yapıyorsunuz?

2- BOP partinizin, hükümetinizin bir projesi midir? Yoksa Türkiye Cumhuriyetini bağlayan hükümlülükler altına sokan bir proje midir?

3- Eğer Türkiye Cumhuriyeti Devletini bağlayan ve hükümlülük altına sokan bir proje ise konu ile ilgili Anayasal kuruluşların mutabakatı var mıdır? Türkiye'yi hükümlülük altına sokacak bu proje hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından alınmış herhangi bir karar var mıdır?

4- Kapalı kapılar ardında ve kişisel ilişkilere dayanarak verilen sözlerle yürütülen dış politika anlayışının ülkeyi sürükleyeceği felaket 1 Mart tezkeresi sürecinde açıkça görülmüşken aynı yöntemlerle dış politikayı yürütmekteki ısrarınızın gerekçesi nedir?

YANIT

Lübnan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Jean Obeid'in davetine icabetle, 2-4 Temmuz 2004 tarihlerinde Lübnan'a gerçekleştirdiğim resmi ziyaret, 21 yıl aradan sonra Türkiye'den Lübnan'a Dışişleri Bakanı düzeyindeki ilk ziyareti oluşturmuştur.

11-14 Nisan 2004 tarihlerinde Lübnan Dışişleri Bakanı Sayın Obeid'in ve 12-13 Mayıs 2004 tarihlerinde Lübnan Başbakanı Sayın Rafik Hariri'nin ülkemize gerçekleştirdikleri ziyaretleri takiben bu ülkeyi ziyaretim, iki ülke arasında son dönemde hız kazanan işbirliği sürecinin somut bir göstergesini oluşturmuş ve bu ilişkilerin daha da güçlenmesine katkıda bulunmuştur.

Lübnan'daki temaslarımda iki ülke arasındaki ilişkilerin yanısıra, her iki ülkeyi ilgilendiren güncel bölgesel ve uluslararası konular ele alınmış ve görüş alışverişinde bulunulmuştur. Bu bağlamda, diğer hususlar meyanında, Geniş Orta Doğu girişimine de değinilmiştir. Bu çerçevede, Lübnan tarafına bu girişime ilişkin görüşlerimizi aktarma ve onların bu konudaki değerlendirmelerini öğrenme fırsatı buldum.

Geniş Orta Doğu girişimi, sözkonusu coğrafyada barış, istikrar, kalkınma ve refahı hedef alan uzun vadeli bir dönüşüm projesi olarak gelişmektedir. Gerek ülkemizde, gerek uluslararası kamuoyunda genişce tartışılan girişim, başta G-8 olmak üzere çeşitli uluslararası platformlarda ele alınmaktadır. Bu girişimin amaçlarına uygun ve başarılı olması için Türkiye aktif katkı sağlamaktadır.

Genel hedefleri itibarıyla olumlu değerlendirdiğimiz bu girişim, çevresinde bir barış, istikrar ve refah kuşağı oluşturmak isteyen ülkemizin Orta Doğu vizyonuyla uyumludur. Öte yandan, girişimin başarılı bir şekilde hayata geçirilebilmesi için Türkiye olarak gerekli gördüğümüz hususları ve uyarıları her vesileyle dile getirdik. Bu çerçevede, değişimin öncelikle içeriden beslenmesi gerektiğini, dayatmalardan kaçınılması ve ülkelerin özel şartları ve hassasiyetlerine duyarlı olunması icap ettiğini, yerel sahiplenmenin önemli olduğunu, bölgesel sorunların gözardı edilemeyeceğini, reformun herhalükarda zaman alan bir süreç olduğunu ifade ettik. Sözkonusu görüşlerimizin bu konuda kabul edilen uluslararası belgelere yansıması memnuniyet vericidir.

Türkiye, bölge ülkelerinin reform çabalarına destek vermeyi amaçlayan G-8 çalışmalarına "demokratik ortak" olarak davet edilmiştir. Ülkemiz, G-8 girişimi çerçevesinde kurulması kararlaştırılan "Demokrasi Yardım Diyaloğu" mekanizmasının Eş-başkanlığını İtalya ve Yemen ile birlikte üstlenmiştir. Sözkonusu mekanizmasının amacı, sivil toplum örgütleri ile Hükümetlerin demokratikleşme konusundaki temas ve işbirliğinin geliştirilmesine yardımcı olmak ve tecrübe paylaşımını kolaylaştırmaktır.